

GAP21S1 NEVÜ ARKEOPARK PROJESİ

SONUÇ RAPORU

Önsöz

Nevşehir, insanoğlunun yerleşik hayata geçtiği ve tarımla uğraşmaya başladığı Neolitik döneme kadar uzanan geniş bir zaman diliminde yerleşim görülen ve birçok medeniyete ev sahipliği yapan önemli bir şehirdir ve bu niteliği ile zengin bir doğal ve kültürel mirasa sahiptir. Bölge insanları tarafından kullanılan varlık alanları hem doğal hem de kültürel zenginliğin yüzyıllar boyunca aktarılmasına olanak sağlamıştır. Bu eşsiz zenginlik aynı zamanda bilim insanlarının da ilgisini çekmiş olup antropoloji, arkeoloji ve sanat tarihi gibi farklı alanlardan birçok araştırmacı bölgede yüzey araştırması ve kazı faaliyetleri sürdürmektedir.

Nevşehir ili sınırları içerisinde birçok lokalitede olduğu gibi NEVÜ kampüs yerleşkeleri içerisinde de bölgeye özgü tarihi kalıntıların örneklerine rastlanması üzerine, Kapadokya bölgesinde mevcut doğal ve kültürel varlık alanlarını korumayı öncelikli amaç edinmiş ve bu amaç doğrultusunda bölgenin mirasını koruma ve yönetimine ilişkin politikalar belirlemek ve konu ile ilgili bilimsel araştırma ve inceleme yapmak üzere bünyesinde birçok uygulama ve araştırma merkezi kurmuş olan NEVÜ, bu amaca uygun olarak yerleşkeleri içerisinde kalan tarihi kalıntılar ile ilgili gerekli bilimsel araştırmaların gerçekleştirilmesi duyurusunda bulunmuştur.

NEVÜ kampüs yerleşkelerinde tarihi kalıntılarını içerisinde barındıran sit alanlarının olması ve üniversitemiz yönetiminin bu alanlardaki araştırma faaliyetlerini destekleme kararı bu projenin hazırlanmasının ardındaki itici güç olmuştur. Bu sebeple başta kıymetli hocalarımız NEVÜ Rektörü Prof. Dr. Semih AKTEKİN ve Rektör Yardımcısı Prof. Mustafa Hilmi ÇOLAKOĞLU olmak üzere doğal ve kültürel mirasın korunması ve sürdürülebilir bir yapı kazandırılmasında desteklerini esirgemeyen üniversitemiz akademik ve idari personeline sunmuş oldukları katkılardan dolayı teşekkürü bir borç biliriz.

Prof. Dr. Yener BEKTAŞ

Özet

Nevşehir ili sınırları içerisinde farklı dönemlere ait birçok doğal ve kültürel miras alanı bulunmaktadır. Kültür ve Turizm Bakanlığı himayesinde bu alanlarda bilimsel çalışmalar yapılmakta ve bu varlık alanları koruma altına alınmaktadır. Bu arkeolojik kalıntıların örneklerine Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi (NEVÜ) kampüs alanlarında da rastlanmış ve bu alanların belirlenmesi ve gerekli bilimsel araştırmaların yapılması için Üniversitemiz yönetimi tarafından bir duyuru yapılmıştır. Bu noktadan hareketle gerçekleştirilen bu projede Nevşehir il sınırları içerisinde yer alan NEVÜ kampüs alanlarındaki doğal ve kültürel arkeolojik kalıntıların tespiti ve belgelenmesi amaçlanmaktadır.

Nisan 2021 – Mart 2022 tarihleri arasında gerçekleştirilen bu projede NEVÜ kampüs alanlarının tamamı jeolojik ve arkeolojik açıdan değerlendirilmiştir. Sonuç olarak, arkeolojik kalıntı potansiyeli açısından NEVÜ kampüs alanlarının değerlendirildiği bu projede, Damat İbrahim Paşa kampüs alanı içinde yer alan birbirinden farklı üç arkeolojik nitelikte alan tespit edilmiştir.

Abstract

There are many natural and cultural heritage areas belonging to different periods within the borders of Nevşehir province. Scientific studies on this areas are carried out under the auspices of the Ministry of Culture and Tourism and these archaeological sites are taken under protection. Examples of these archaeological remains have been also found in the campus areas of Nevşehir Hacı Bektaş Veli University (NEVU). An announcement has been made by NEVU to determine these areas and to carry out the necessary scientific research. In this project, it is aimed to detect and document the natural and cultural archaeological remains in the NEVU campus areas located within the provincial borders of Nevşehir.

In this project, which was carried out between April 2021 and March 2022, all of the NEVU campus areas were evaluated in terms of geological and archeological aspects and three different archaeological sites were identified in the NEVU Damat İbrahim Paşa campus area.

Giriş

Nevşehir ili sınırları içerisinde farklı dönemlere ait doğal ve kültürel miras niteliğinde varlık alanları bulunmaktadır. Kültür ve Turizm Bakanlığı himayesinde bir yandan konu ile ilgili bilimsel çalışmalar yürütülmekte diğer yandan da bu varlık alanları koruma altına alınmaktadır. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi (NEVÜ) kampüs yerleşkeleri içerisinde de tarihi kalıntıların örneklerine rastlanmış ve üniversitemiz yönetimi tarafından bu alanların tespiti ve ilgili gerekli bilimsel araştırmaların gerçekleştirilmesi duyurusunda bulunulmuştur.

Bu noktadan hareketle tasarlanan projede Nevşehir il sınırları içerisinde yer alan NEVÜ yerleşkelerindeki doğal ve kültürel varlık alanlarının araştırılarak tespiti ve belgelenmesi amaçlanmaktadır. Projenin tamamlanmasının ardından hazırlanan saha raporu ile Kültür ve Turizm Bakanlığı nezdinde gerekli izinler alınarak ilgili bilimsel araştırma faaliyetleri yürütülebilecek, bu varlık alanları üniversitemiz ve ilimiz için eğitim, öğretim ve tanıtım faaliyetlerinde kullanılabilir ve ileride bir arkeoparka dönüştürülerek bu varlık alanları için sürdürülebilir bir koruma alanı yaratılmaya çalışılacaktır.

GAP21S1 NEVÜ Arkeopark Projesi kapsamında hazırlanan ve NEVÜ yerleşkelerinin jeolojik ve arkeolojik olarak incelenmesini konu edinen bu proje rapor iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde üniversitemizin farklı ilçelerde yer alan yerleşkelerine ait jeolojik yapı analizleri sunulacaktır. Bu yapılırken öncelikle Nevşehir ilinin genel jeolojisi açıklandıktan sonra, her bir yerleşke alanına ait inceleme yapılarak jeolojisi hakkında ayrı başlıklar altında bilgiler verilecektir. İkinci bölümde ise yine farklı ilçelerdeki üniversitemiz yerleşkeleri içerisinde bulunan tarihi varlık alanlarının tespiti ve arkeolojik açıdan incelenmesi üzerinde durulacaktır.